

EESTI JALGRATTURITE LIIT

JÄRELKASVU TÖÖRÜHMA KOOSOLEKU PROTOKOLL NR 4

Toimumise aeg: 28. Juuli 2026 kell 10:00 – 12:05

Koht: Microsoft Teams

Koosoleku juhataja: Urmas Karlson

Protokollija: Urmas Karlson (koostatud koosoleku salvestise põhjal)

Osalejad: Jaan Veranna, Mihkel Reile, Ekke Kaur Vossman, Rando Marten Evendi, Allar Tõnissaar, Andri Lebedev, külalisena Vidrik Vaiksaar.

Päevakord

1. Koosoleku avamine ja ülevaade eelmisel koosolekul kokkulepitud tegevustest
2. Külalisesineja Vidrik Vaiksaare ettekanne ja arutelu
3. EJL treener-praktikandi pädevusstandardi ja rakendusmudeli vajadus ning arutelu
4. Töörühma ettepanekute kujundamine.
5. Järgmise koosoleku aeg..

Protokoll

1. Koosoleku avamine ja ülevaade eelmisel koosolekul kokkulepitud tegevustest

Urmas avas koosoleku ning andis lühiülevaate eelmisel koosolekul kokkulepitud tegevustest ja nende täitmisest.

Arutelu keskendus järelkasvu küsimustiku kokkuvõttele, treenerite abipersonali süsteemi arendamisele ning noorte võistlussüsteemi ja võistluskalendri uuendamisele.

Küsimustiku põhjal toodi peamiste väljakutsetena esile täiskohaga treenerite nappus, noorte motiveerimine ning klubide jätkusuutlikkus. Leiti, et järelkasvu arendamisel tuleb keskenduda terviklikule süsteemile ning töötada välja praktilised lahendused klubide ja sportlaste toetamiseks.

Treenerite abipersonali arutelu peeti oluliseks lapsevanemate ja vabatahtlike kaasamist, rõhutades samas, et vastutus noorte juhendamise eest peab jääma kvalifitseeritud treenerile.

Noorte võistlussüsteemi osas toetati sportlase pikaajalist arengut toetavaid muudatusi, sealhulgas tehniliste oskuste arendamise suuremat rõhutamist nooremates vanuseklassides ning võistlussüsteemi ja klubidevahelise koostöö arendamist. Peeti oluliseks kuni U16 vanuseklassidele taastada vanuseklasside velotuuride roll.

Koosoleku tulemusena otsustati jätkata treenerite abipersonali mudeli väljatöötamist. Urmas Karlson valmistab järgmiseks koosolekuks ette vastava dokumendi eelnõu.

Peeti vajalikuks koondada ettepanekud noorte võistlussüsteemi uuendamiseks ning analüüsida teiste riikide häid praktikaid.

Järgmine koosolek lepid kokku korraldada 28. juulil 2026 ning külalisesinejana teha ettepanek kutsuda Tripassioni klubi eestvedaja Vidrik Vaiksaar.

2. Külalisesineja Vidrik Vaiksaare ettekanne ja arutelu

Tripassion Triatloniklubi asutaja Vidrik Vaiksaar andis ülevaate harrastusspordi ning kogukondliku spordi vaatest Eesti spordis. Klubi loodi 10 aastat tagasi, aktiivseid liikmeid on ca 150.

Vidrik Vaiksaar tutvustas Tripassion Triatloniklubi kujunemislugu, tegevuspõhimõtteid ning kogemusi harrastus- ja võistlusspordi arendamisel. Ta rõhutas, et klubi eesmärk on kujundada tugev ja toetav kogukond, mis ühendab täisealisi, erineva vanuse ja sportliku tasemega liikujaid ning toetab nende pikaajalist arengut vastupidavusaladel.

Ettekandes käsitleti klubi treeningkorraldust, mille keskmes on ühised treeningud, treeninglaagrid, võistlusteks ettevalmistamine. Eraldi toodi esile kogukonnatunde loomise tähtsust. Milles on määrav klubi ühisürituste roll liikmete motiveerimisel millele aitab kaasa kodumaiste kui ka välismaal korraldatavad matkad ja seiklusreisid.

Ettekande keskseks teemaks kujunes ühiskonnas toimuvad muutused, mis mõjutavad otseselt spordiklubide tegevust ja inimeste liikumisharjumusi.

Vidrik Vaiksaar tõi välja, et inimeste igapäevaelu on muutunud järjest kiiremaks ning töö- ja pereelu kõrvalt jääb vähem aega mahukat treeningkoormust nõudvate spordialadega tegelemiseks. Samuti on märgata huvi vähenemist regulaarse võistlemise vastu ning langustrendi erialaspetsiifilistel treeningutel osalemises. Üha enam väärtustatakse aktiivset ja elamuslikku ühise vaba aja veetmist, mistõttu kasvab nõudlus mitmekesiste tegevuste, seikluslaagrite ja erinevaid liikumisviise ühendavate sportlike ürituste järele.

Arutelu käigus täiendas Jaan Veeranna teemat praktilise näitega mõne aasta tagusest veteranide velotuuri korraldamisest. Tema sõnul püüti osalejate huvi suurendada väärtuslike auhindade ning mahuka meelelahutusprogrammiga, kuid vaatamata korraldajate märkimisväärsele panusele osalejate arv hoopis vähenes. Näite põhjal tõdeti, et harrastussportlaste ootused ja prioriteedid on viimastel aastatel oluliselt muutunud ning traditsioonilised motivaatorid ei pruugi enam olla piisavad osalemisaktiivsuse suurendamiseks.

Ettekandes käsitleti ka klubi rahastamismudelit. Positiivse näitena toodi välja, et Tripassioni toetajaskond on olnud läbi aastate stabiilne ning suure osa toetajatest moodustavad klubi enda liikmed. Samas tõdeti, et ka selline mudel ei taga tulevikus täielikku kindlust ning muutuv majandus- ja ühiskonnakeskkond sunnib klubisid otsima uusi koostöö- ja rahastusvõimalusi.

Arutelu käigus leiti, et spordiklubide roll ja tegevusprioriteedid on muutumas. Lisaks sportliku tulemuse saavutamisele tuleb järjest enam keskenduda kogukonna loomisele, liikmete pikaajalisele hoidmisele ning positiivse liikumiskogemuse pakkumisele. Ainult tippspordile suunatud tegevus ei kõneta enam valdavalt ühiskonnast ning klubid peavad oma tegevusmudeleid kohandama vastavalt inimeste muutunud ootustele ja võimalustele.

Arutelu kokkuvõttes tõdeti, et ettekandes käsitletud väljakutsed ei ole omased üksnes triatlonile või jalgrattaspordile, vaid iseloomustavad laiemalt kogu Eesti spordi arengusuundi. Leiti, et praegu on õige aeg kujundada erinevatele ühiskonnagruppidele sobivaid ja atraktiivseid liikumis- ning

spordimudeleid, mis soodustavad regulaarset liikumisharjumust, pakuvad positiivset sportimiskogemust ning loovad võimalused pikaajaliseks spordis osalemiseks.

Töörühm leidis, et laiapõhjaline liikumisharrastus ja hästi toimiv, samal ajal tuleb säilitada selge ja toimiv arengutee, mis võimaldab andekamatel ning motiveeritumatel noortel jõuda samm-sammult rahvusvahelisele tipptasemele ja maailma tippu.

3. EJL treeneri praktikandi pädevusstandardi tutvustus

Arutati treener-praktikandi rolli loomise vajadust Eesti jalgrattaspordis.

Leiti, et klubides tegutseb palju aktiivseid lapsevanemaid ja abitreenereid, kes panustavad noorte treeningutesse, kuid kelle tegevus ei ole praeguse treenerikutsete süsteemiga piisavalt kaetud.

Ühe võimaliku lahendusena arutati EJL-i poolt madalama pädevustasemega treener-praktikandi või treeneritaseme loomist, mis paikneks allpool EKR 3 kutset ning võimaldaks klubidel selliseid inimesi ametlikult kaasata.

Arutati, millised võiksid olla treener-praktikandi õigused, vastutus ja pädevus ning kuidas see mudel seostuks Eesti Olümpiakomitee treenerikutsete süsteemiga.

Urmas Karlson tutvustas töörühmale koostatud **EJL Treeneri praktikandi pädevusstandardi** eelnõud, mille eesmärk on luua Eesti Jalgratturite Liidu sisene süsteemne arengutee tulevaste jalgrattatreenerite ettevalmistamiseks enne EKR 3 treenerikutse taotlemist. Standard määratleb treeneri praktikandi staatuse, ülesanded, pädevused, õigused ja vastutuse ning koolitus-, praktika- ja hindamispõhimõtted. Dokumendi eesmärk on toetada treenerite järelkasvu, kaasata klubide tegevusse aktiivseid sportlasi, lapsevanemaid ja teisi treeneritööst huvitatud inimesi ning parandada noortetreeningute kvaliteeti ja turvalisust.

Ettekandes rõhutati, et praktikandi staatus ei ole kutsetase ega asenda EKR treenerikutset, vaid loob juhendatud ja turvalise võimaluse omandada praktilisi treenerioskusi kogenud mentortreeneri juhendamisel. Praktikandi süsteem on kavandatud selge arenguteena, mille eesmärk on suurendada kvalifitseeritud treenerite järelkasvu ning pakkuda liikmesklubidele võimalust kasvatada uusi treenereid oma organisatsiooni sees.

Arutelu käigus toetati seisukohta, et treeneri praktikandi süsteem looks noortele sportlastele ja endistele võistlejatele selgema võimaluse treeneritööga alustamiseks ning tugevdaks liikmesklubide võimekust järelkasvu arendamisel. Stažeerimise ajal saadud tunnid liiguksid erialatundidena EKR 3 kutseomistamise arvestusse, mis oleks edasipürgivatele oluline motivaator. Samuti peeti oluliseks, et praktikandi tegevus toimuks alati kvalifitseeritud treeneri juhendamisel ning oleks selgelt piiritletud tema pädevuse ja vastutusega.

Otsus: Töörühm kiitis **EJL treeneri praktikandi pädevusstandardi** eelnõu põhimõtteliselt heaks ning otsustas esitada dokumendi Eesti Jalgratturite Liidu juhatusele arutamiseks ja lõpliku seisukoha kujundamiseks selle rakendamise vajaduse ning kinnitamise osas.

4. Töörühma ettepanekute kujundamine

Töörühm vaatas üle senise töö käigus kujunenud olulisemad ettepanekud ning arutas nende edasist täpsustamist. Arutelus rõhutati, et ettepanekute koostamisel tuleb senisest enam lähtuda statistilistest

näitajatest, uuringutest ja muudest objektiivsetest andmetest, et kavandatavad muudatused põhineksid Eesti jalgrattaspordi tegelikul olukorral ning toetaksid põhjendatud otsuste tegemist.

Lepiti kokku, et järgmise koosoleku keskseks teemaks on noorte võistlussüsteemi ajakohastamine. Selle raames keskendutakse eelkõige järgmiste küsimuste arutelule:

noorte võistlusklasside ja vanusekategoriate ülesehitus ning nende optimaalne arv;

erinevate vanuseklasside jaoks sobiv võistluste arv hooaja jooksul, arvestades sportlaste pikaajalist arengut;

treeninglaagrite sidumine noorte mitmepäevaste võistlustega, et luua sportlaste arengut toetav terviklik süsteem.

Otsus: Töörühm jätkab ettepanekute väljatöötamist, tuginedes nii statistilistele andmetele kui ka teiste riikide headele praktikatele. Järgmise koosoleku põhirõhk on noorte võistlussüsteemi ja võistluskalendri ajakohastamise ettepanekute väljatöötamisel.

5. Järgmise koosoleku aeg.

Töörühm arutas järgmise koosoleku toimumise aega ning leppis kokku, et järgmine Eesti Jalgrattaspordi Järelkasvu Töörühma koosolek toimub **3. septembril 2026** kell **10.00–12.00** Microsoft Teamsi keskkonnas.

Lepiti kokku, et koosoleku peamiseks teemaks on noorte võistlussüsteemi ja võistluskalendri ajakohastamise ettepanekute arutelu.